

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 28 kwietnia 2023 r., kwestii zastrzeżenia prokuratora o braku zgody na udostępnienie akt sprawy sędziemu i jego pełnomocnikowi w sprawie o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego Sądu Rejonowego w Ł. K.F. do odpowiedzialności karnej na podstawie art. 80 § 2f ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 217), dalej: u.s.p.

postanowił

nie uwzględnić zastrzeżenia prokuratora i udostępnić w całości akta załączone do wniosku sędziemu K.F. oraz jego pełnomocnikowi.

UZASADNIENIE

Prokurator, w trybie art. 110 § 2a w zw. z art. 80 § 1 i 2c u.s.p. skierował do Sądu Najwyższego wniosek o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej K. F., sędziego Sądu Rejonowego w Ł., za przestępstwa z art. 233 § 1 i 6 k.k., art. 56 § 1 k.k.s.

W końcu uzasadnienia wniosku zawarł zastrzeżenie, że nie wyraża zgody, aby akta postępowania PK XIV Ds. [...] zostały udostępnione sędziemu K.F. ani jego pełnomocnikowi.

Na posiedzeniu Sądu Najwyższego w przedmiocie rozpoznania wniosku prokuratora pełnomocnik sędziego złożył wniosek o udostępnienie akt sprawy załączonej do wniosku prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek pełnomocnika należy uznać za zasadny.

Zgodnie z art. 80 § 2f u.s.p. sędzia, którego dotyczy postępowanie, ma prawo wglądu do dokumentów, które zostały załączone do wniosku. Jednak prokurator, kierując wniosek do sądu dyscyplinarnego, może zastrzec, że dokumenty te lub ich część nie mogą być sędziemu udostępnione z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego.

Treść cytowanego przepisu nie budzi wątpliwości co do tego, że zasadą jest prawo sędziego, którego dotyczy wniosek o uchylenie immunitetu, wglądu do dokumentów załączonych do tego wniosku. Za wyjątek należy uznać sytuację, kiedy dokumenty te nie mogą zostać udostępnione sędziemu, przy czym przesłanką takiego stanu rzeczy jest dobro postępowania przygotowawczego. Oczywiście jest przy tym, że negatywna przesłanka udostępnienia akt postępowania przygotowawczego w postaci dobra tego postępowania, zawarta w art. 80 § 2f u.s.p., musi być interpretowana w sposób ścisły, co oznacza, że obowiązkiem prokuratora jest wykazanie, że zachodzi ona w sposób rzeczywisty, a więc istnieją konkretne okoliczności, które powodują, że prawidłowość przebiegu postępowania przygotowawczego może być naruszona lub zagrożona w wyniku uzyskania przez sędziego wiedzy o wykonanych w tym postępowaniu czynnościach procesowych oraz ich treści.

Należy mieć przy tym na uwadze, że stosownie do stanowiska Trybunału Konstytucyjnego wyrażonego w wyroku z 28 listopada 2007 r., K 39/07, rozstrzygnięcie sądu w przedmiocie zastrzeżenia dostępu do dowodów dołączonych przez oskarżyciela publicznego do tegoż wniosku, jako wynikające z art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 6 ust. 3 Konwencji o

Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4 listopada 1950 r. prawo do obrony nie może mieć charakteru blankietowego, ale musi być oparte na konkretnych występujących w sprawie przesłankach.

Należy zatem podkreślić, że Sąd Najwyższy, przed którym toczy się postępowanie o uchylenie immunitetu, a więc postępowanie o charakterze represyjnym musi mieć możliwość zapewnienia sędziemu, którego ono dotyczy, podstawowych gwarancji procesowych, związanych z realizacją formalnego i materialnego prawa do obrony. Jedną z takich gwarancji na poziomie ustawowym jest możliwość kontroli zastrzeżenia prokuratora dokonanego na podstawie art. 80 § 2f u.s.p., która nie może mieć charakteru iluzorycznego, a więc musi za podstawę decyzji przyjmować konkretne, rzeczywiste okoliczności, które istnieją w sprawie, a które jednocześnie przekonują o tym, że dobro postępowania przygotowawczego dozna uszczerbku w razie udostępnienia akt sędziemu. O uszczerbku dla postępowania przygotowawczego można natomiast mówić wówczas, kiedy nie będzie ono mogło zrealizować celów określonych w art. 297 k.p.k., bądź gdy realizacja tych celów będzie w znacznym stopniu utrudniona.

Uwzględniając powyższe należy odnotować, że zastrzeżenie prokuratora, o którym mowa w art. 80 § 2f u.s.p., jakie znalazło się we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego K.F. do odpowiedzialności karnej zostało wprawdzie uzasadnione, ale okoliczności, powołane na poparcie tego stanowiska nie przekonują, by z udostępnieniem akt sprawy mogłoby się wiązać zagrożenie dla postępowania przygotowawczego. Nie przemawia za tym samoistnie fakt, że zeznania, jakie zostały w sprawie złożone pochodzą od osób pozostających w bliskiej relacji z sędzią, dotyczą czynów także innych osób oraz są związane z wynikami kontroli operacyjnej. Należy bowiem uwzględnić, że udostępnienie materiału dowodowego odbywa się z zachowaniem procesowych wymogów, zaś żadne okoliczności nie wskazują, by mogło ono skutkować bezprawnym ujawnieniem okoliczności z postępowania przygotowawczego szerszemu kręgu osób, zainteresowanych ewentualnie biegiem tego postępowania. Trzeba przy tym odnotować, że przez okres od skierowania wniosku co do sędziego K.F. do Sądu Najwyższego do chwili obecnej upłynął już taki okres czasu, że możliwe było

dokonanie procesowej weryfikacji okoliczności, które nie dotyczą wyłącznie sędziego K.F., na co również powołał się prokurator.

Poza tym, prawo dostępu do akt, jako zasada wynikająca z art. 80 § 2f u.s.p., jest jedną z podstawowych gwarancji procesowych, jakie sędzia posiada w postępowaniu o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, której pozbawienie może nastąpić wyłącznie w drodze wyjątku, a więc w szczególnych okolicznościach.

Mając na uwadze, że takie okoliczności nie zachodzą, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, zezwalając na udostępnienie załączonych akt w całości, a więc zarówno w zakresie ich części jawnej, jak i niejawnej.